

مدیریت استراتژیک فناوری اطلاعات^۳

مؤلف:

دکتر مریم کامرانی

علوم رایانه

سرشناسه	کامرانی، مریم. (۱۳۴۳) -
عنوان و پدید آور	مدیریت استراتژیک فناوری اطلاعات / مؤلف مریم کامرانی.
مشخصات نشر	بابل: علوم رایانه، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	۱۲۸ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۲۰۰۰۰ ریال: ۷-۳۵-۸۹۹۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیپا
یادداشت	یادداشت: واژه‌نامه.
یادداشت	کتابنامه: ص [۱۲۷]
موضوع	تکنولوژی اطلاعات، مدیریت.
موضوع	نظام‌های اطلاعاتی مدیریت.
موضوع	برنامه‌ریزی استراتژیک.
رده‌بندی کنگره	۴م ۲۴ک / ۶ / ۵۸ / ۲۵۸
رده‌بندی دیویی	۳۸ / ۴۰۳۸ / ۵۸۸
شماره کتابخانه ملی	۱۰۵۷۹۵۷

www.olomrayaneh.net

بابل، صندوق پستی ۸۹۱-۴۷۱۳۵

علوم رایانه

تلفن ۰۱۱۱-۳۲۶۰۷۷۲

مدیریت استراتژیک فناوری اطلاعات

تألیف: دکتر مریم کامرانی

ناشر: علوم رایانه

چاپ اول: تابستان ۱۳۸۶

جلد ۲۰۰۰

شابک: ۷-۳۵-۸۹۹۶-۹۶۴-۹۷۸

حروفچینی و صفحه‌آرایی: علوم رایانه

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

تهران، خ لبافی‌نژاد، بین فروردین و اردیبهشت، شماره ۱۸۹

تلفن: ۰۶۶۴۱۶۱۷۶، فاکس: ۰۶۶۴۱۶۶۷۶

فهرست مطالب

۱. مدیریت	۹
۱-۱. مدیریت بر پایه اطلاعات و برقراری ارتباطات	۹
۱-۲. مفهوم استراتژی و فرآیند تدوین و شکل‌گیری آن	۱۰
۱-۳. استراتژی یک مفهوم چندبعدی	۱۰
۱-۴. بیان یک مفهوم واحد برای استراتژی	۱۳
۱-۵. مدیریت استراتژیک	۱۵
۱-۶. اصطلاحات کلیدی در مدیریت استراتژیک	۱۶
۱-۷. آیا مدیریت استراتژیک خاص شرکت‌های بزرگ است؟	۱۷
۱-۸. یک فرآیند طراحی استراتژیک رسمی	۱۷
۱-۹. سه دیدگاه استراتژیک	۱۷
۱-۱۰. فرآیند طرح‌ریزی استراتژیک : ترکیب سه دیدگاه	۲۲
۱-۱۱. محسنات طرح‌ریزی استراتژیک رسمی	۲۴
۱-۱۲. مخاطرات و محدودیت‌های فرآیند طرح‌ریزی استراتژیک رسمی	۲۴
۱-۱۳. مدیریت به وسیله استراتژی	۲۵
۱-۱۴. اصول مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک	۲۵
۱-۱۵. اجزای چارچوب مدیریت استراتژیک	۲۶
۱-۱۶. نرم‌افزارهایی برای برنامه‌ریزی استراتژیک	۲۸
۱-۱۷. موضوعات مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک فصل	۲۹
خلاصه	۲۹
۲. فناوری اطلاعات در سازمان	۳۱
۲-۱. کاربرد استراتژیک فناوری اطلاعات در اقتصاد دیجیتال	۳۱
۲-۲. فشارهای بازار، پاسخ‌های بنگاه و کمک فناوری اطلاعات	۳۲
۲-۳. سیستم‌های اطلاعات	۳۸
۲-۴. قابلیت‌های عمده سیستم‌های اطلاعات	۴۰
۲-۵. سمت و سوهای پیشرفت‌ها و توسعه‌های فناوری اطلاعات	۴۱

۴۲	۲-۶. چرا باید فناوری اطلاعات را بیاموزیم
۴۳	خلاصه
۴۵	۳. سیستم‌های اطلاعات
۴۵	۳-۱. سیستم‌های اطلاعات : مفاهیم و تعاریف
۴۶	۳-۲. دسته‌بندی و سیر تکامل سیستم‌های اطلاعاتی
۴۸	۳-۳. IT چگونه از فعالیت‌های سازمان پشتیبانی می‌کند؟
۵۳	۳-۴. معماری و زیرساخت سیستم‌های اطلاعات
۵۳	۳-۵. سیستم‌های تحت وب
۵۴	۳-۶. مدیریت منابع اطلاعات
۵۶	۳-۷. موضوعات مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک فصل
۵۶	خلاصه
۵۷	۴. مدیریت دانش
۵۷	۴-۱. پیدایش مدیریت دانش
۵۷	۴-۲. مدیریت دانش چیست؟
۵۸	۴-۳. مقدمه‌ای بر مدیریت دانش
۶۱	۴-۴. روش‌های مدیریت دانش
۶۲	۴-۵. مدل‌های مدیریت دانش
۶۷	۴-۶. مدیریت دانش در آینده فناوری
۶۸	۴-۷. فناوری اطلاعات در مدیریت دانش
۶۹	۴-۸. پیاده‌سازی سیستم‌های مدیریت دانش
۷۱	۴-۹. نقش افراد در مدیریت دانش
۷۳	۴-۱۰. نقش‌های کلیدی در یک سازمان دانش محصور
۷۴	۴-۱۱. چه عواملی در پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز مدیریت دانش نقش دارند؟
۷۵	۴-۱۲. سرمایه معنوی و خلق ارزش
۷۵	۴-۱۳. موضوعات مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک فصل
۷۵	خلاصه
۷۷	۵. سیستم‌های مدیریت پشتیبانی تصمیم
۷۷	۵-۱. مدیران و تصمیم‌گیری
۷۸	۵-۲. چرا لازم است که مدیران فناوری اطلاعات را به کار گیرند؟

۵-۳.	چارچوبی برای تحلیل تصمیم کامپیوتری.....	۸۱
۵-۴.	سیستم‌های پشتیبان تصمیم.....	۸۲
۵-۵.	سیستم‌های پشتیبان تصمیم گروهی.....	۸۳
۵-۶.	سیستم‌های پشتیبان تصمیم بنگاه اقتصادی و مدیران اجرایی.....	۸۴
۵-۷.	سیستم‌های پشتیبان هوشمند.....	۸۵
۵-۸.	سیستم‌های خبره.....	۸۶
۵-۹.	موضوعات مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک فصل.....	۸۸
	خلاصه.....	۸۹
۶.	به کارگیری فناوری اطلاعات به عنوان مزیت استراتژیک.....	۹۱
۶-۱.	مزیت استراتژیک و فناوری اطلاعات.....	۹۱
۶-۲.	انواع استراتژی.....	۹۴
۶-۳.	مدل زنجیر ارزش پورتر و فناوری اطلاعات.....	۹۶
۶-۴.	منابع استراتژیک.....	۹۷
۶-۵.	برنامه‌ریزی IT به عنوان موضوع مهم و حیاتی برای سازمان.....	۹۸
۶-۶.	برنامه‌ریزی معماری فناوری اطلاعات.....	۹۹
۶-۷.	موضوعات مهم در برنامه‌ریزی فناوری اطلاعات.....	۱۰۰
۶-۸.	موضوعات مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک فصل.....	۱۰۱
	خلاصه.....	۱۰۲
۷.	تأثیرات IT.....	۱۰۳
۷-۱.	تأثیرات فناوری اطلاعات بر افراد، سازمان‌ها و جامعه.....	۱۰۳
۷-۲.	IT موانع زمان، فضا و فاصله را حذف می‌کند.....	۱۰۴
۷-۳.	انفجار و سرریز اطلاعات.....	۱۰۶
۷-۴.	استفاده از ماشین به جای انسان.....	۱۰۷
۷-۵.	فناوری اطلاعات به ترغیب افراد و سازمان‌ها در بازیابی سیستم‌های ارزشی خود می‌پردازد.....	۱۰۸
۷-۶.	موضوعات مدیریتی مرتبط با مدیریت استراتژیک فصل.....	۱۰۹
	خلاصه.....	۱۰۹
۸.	هماهنگی استراتژیک.....	۱۱۱
۸-۱.	مسئله هماهنگی.....	۱۱۱
۸-۲.	حوزه فناوری اطلاعات و حوزه تجاری.....	۱۱۲

۱۱۳	۸-۳ چشم‌انداز هماهنگی استراتژیک
۱۱۳	۸-۴ اجرای فرآیند هماهنگی
۱۱۴	۸-۵ تجزیه و تحلیل نیازهای اطلاعاتی
۱۱۴	۸-۶ حوزه تجاری
۱۱۴	۸-۷ حوزه فناوری اطلاعات
۱۱۵	خلاصه
۱۱۷	۹. مدیریت استراتژیک تأمین امنیت فناوری اطلاعات
۱۱۷	۹-۱ حفاظت بنگاه در مقابل تهدیدات
۱۱۸	۹-۲ دیواره‌های آتش
۱۱۸	۹-۳ محافظت سیستم‌ها در مقابل ویروس‌ها
۱۱۹	۹-۴ نظارت بر فعالیت‌های مشکوک
۱۲۰	۹-۵ رویارویی با تجاوز امنیتی
۱۲۰	۹-۶ مدیریت ترمیم خسارت
۱۲۰	۹-۷ اجزای طرح ترمیم خسارت
۱۲۳	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۱۲۷	منابع

بسم الله الرحمن الرحيم

یکی از پایه‌های توسعه فرهنگی و رشد و شکوفایی استعدادها، مقوله کتاب و کتابخوانی است. نیاز به کتاب به سرعت در حال رشد است و انتشار نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان پاسخگوی این نیاز خواهد بود.

جهت تحقق این امر و گام برداشتن به سمت خودکفایی، چاپ کتب علمی، به خصوص در زمینه تکنولوژی جدید، یعنی کامپیوتر، که توسعه سایر فناوری‌ها نیز به آن وابسته است، ضروری است.

عین الله جعفر نژاد قمی
انتشارات علوم رایانه

پیشگفتار

یکی از مهمترین عناصر جوامع امروزی سازمان‌ها هستند که مدیریت مهمترین عامل در حیات و ممات و رشد بالندگی آنهاست. وظیفه یک مدیر لایق هدایت روند حرکت از وضع موجود به سمت وضع مطلوب می‌باشد. لذا لازم است که در هر لحظه برای ایجاد آینده‌ای بهتر در تکاپو باشد چرا که گذشته با تمام اهمیت و تجربیاتش و اثراتی که می‌تواند بر آینده داشته باشد، اتفاق افتاده است، ولی آینده است که در پیش است و بخش مهمی از آن به آنچه امروز می‌گذرد، ربط می‌یابد. در این برهه از زمان، مدیران با چالش‌های بزرگی مواجه هستند. روند جهانی شدن که آثار آن در همه ابعاد کاری مشاهده می‌شود، شدت و نوع رقابت را دگرگون ساخته است. مدیران امروز نه تنها باید با محیط محلی خود آشنا باشند، بلکه ضروری است ظرافت‌های کار در محیط‌های خارجی و مقابله با رقبای ناشناخته را نیز به خوبی بدانند. روند جهانی شدن ناشی از گسترش همه جانبه فناوری است که توانسته است ضمن دگرگون کردن شکل صنایع بر چگونگی رقابت میان آنها نیز تأثیر عمیق بگذارد، دو نیروی جهانی شدن و فناوری شکل جدیدی از رهبری را اقتضا می‌کند. بدیهی است مدیران باید از اعمال مدیریت تغییر در محیط‌های پویا احساس آرامش کنند و از چنان ظرفیتی برخوردار باشند که بتوانند با یک جهت‌گیری استراتژیک سازمان خود را به شکلی سازنده به طرف آینده مطلوب هدایت کنند. مدیران باید بتوانند قبل از هر چیز با اشتیاقی درونی چشم‌انداز سازمان خود را بیان نموده و با توجه به وظیفه ذاتی رهبری که عبارت است از اعمال مدیریت استراتژیک از طریق نفوذ چشم‌انداز به سراسر سازمان، آن را کاربردی نمایند. هدف اصلی این کتاب کمک به مدیران در تبدیل چشم‌انداز و آرمان سازمان به یک واقعیت ملموس است. به همین دلیل به جای پرداختن به بحث‌های ذهنی و فلسفی سعی می‌کنیم با رویکردی عملی به مطالعه مدیریت استراتژیک در فناوری اطلاعات بپردازیم. امید است مدیران اجرایی و متولیان این موضوع در شرکت‌ها بتوانند به سادگی به چگونگی تدوین و اجرای استراتژی آشنا شده و با تعریف و تنفیذ چشم‌انداز سازمان به آن جامه‌ی عمل ببوشانند.

مریم کامرانی

مشهد - تابستان ۸۶